

BDP/BCA/BTS

00065

Term-End Examination

December, 2014

FGT-01 : FOUNDATION COURSE IN GUJARATI

Time : 2 hours

Maximum Marks : 50

આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 8 પ્રશ્નો આપવામાં આવ્યા છે અને બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે.

1. નીચેના વિષયોમાંથી ગમે તે એક વિષય પર નિબંધ લખો : 8
(a) તમારી મનપસંદ ગુજરાતી સાહિત્યકૃતિ
(b) બાળશિક્ષણની પદ્ધતિઓ
(c) સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ
(d) માનવજીવનમાં પર્યાવરણનું સ્થાન
2. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8
(a) ‘અખંડ હિન્દુસ્તાનના હિમાયતી’ તરીકે આપણે કઈ કઈ વાતો ભારપૂર્વક કહીએ છીએ ?
(b) લેખકે ગુલબોને કેવી રીતે ઓળખી ?
(c) કાચના વાસણમાં શુદ્ધ પાણી કેમ રાખી શકાતું નથી ?
(d) વ્યક્તિને મળતા હક્કની સાચી સાર્થકતા શામાં છે ? કઈ રીતે ?
(e) અનુવાદકમાં કઈ બે બાબતોની સજ્જતા હોવી જરૂરી છે ?
(f) ખાંડણિયામાં માથું હોવાનું કાળુ શા માટે માને છે ?

3. (a) કોંસમાં આપેલા શબ્દમાંથી યોગ્ય શબ્દ વાપરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

4

- (i) બંધારણની 17મી કલમ પ્રમાણે _____ નિષિદ્ધ છે અને તે આચરનાર દંડને પાત્ર બને છે. (અસ્પૃશ્યતાનું આચરણ, સ્ત્રીઓનું શોષણ, બાળકોને મજૂરીએ રાખવાં તે)
- (ii) અન્ય ભાષાનું ઝડપી શિક્ષણ હવે _____ ની મદદથી આપી શકાય છે. (પાઠ્યપુસ્તક, જ્ઞાનકોશ, ટેકનોલોજી)
- (iii) _____ ને આધુનિક રસાયણવિજ્ઞાનના પિતા ગણવામાં આવે છે. (રોબર્ટ બોઇલ, રોબર્ટ હૂક, ઝોબર)
- (iv) વાયુમોજું મુખપથનાં પોલાણોમાં અવરોધાયા વિના માત્ર કંપાયમાન થઈને બહાર આવે ત્યારે _____ નું નિર્માણ થાય છે. (વ્યંજન, સ્વર, સિસકારો)

(b) રૂઢિપ્રયોગની સામે તેનો અર્થ લખો :

4

- (i) છાતી ફૂલવી (A) ભારે ઉચાટ થવો
- (ii) આંખમાં ધૂળ નાખવી (B) નાની વાતને મોટું રૂપ આપવું
- (iii) જીવ પડીકે બંધાવો (C) ગર્વ થવો
- (iv) રજનું ગજ થવું (D) છેતરવું

4. નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિષે ટૂંકનોંધ લખો : 6

- (a) માતૃભાષાનો મહિમા
- (b) લોકસાહિત્ય
- (c) આધુનિક સમાજ

5. નીચેના વાક્યોના શબ્દોનો ક્રમ યોગ્ય રીતે ગોઠવીને તેમને ફરીથી લખો : 4

- (a) કોઈપણ કાદવમા દેશ થઈને જાતને ઊંચી પોતાની લાવી શકતો નથી.
- (b) ચોરાનું ગ્રામજીવનમાંથી લુપ્ત સ્થાન પામ્યું છે થવા.
- (c) ભારતીય શબ્દશક્તિનો ખૂબ સંસ્કાર પરંપરામાં મહિમા છે.
- (d) મનુષ્યનો વનસ્પતિ-વૃક્ષ પ્રાચીનકાળથી સાથે રહ્યો છે નાડીપ્રાણસંબંધ.

6. નીચે અવતરણચિહ્નોમાં આપેલ ઉક્તિઓ કોણ બોલે છે તે નામની આગળ આપેલા ખાનામાં ખરાની નિશાની કરીને દર્શાવો : 4

- (a) “મારા પગ વાઢી લીધા હોત તો આ દશામાં ઘેર જવું તો નો પડત !”
 - (i) દલુચંદ
 - (ii) હેતી
 - (iii) શકરી

- (b) “મહારાજનો સ્વભાવ બહુ સારો.”
- (i) નાયક
- (ii) નાયિકા
- (iii) રેવાશંકર
- (c) “યે કૌન તેરા બેટા હૈ ? ઔર યે તેરા આદમી ?”
- (i) નાયક
- (ii) અમૂલો
- (iii) રામપ્રસાદ
- (d) “ધિક્ પડયો એ અવતાર ને ધિક્ પડયું એ જીવવુંય.”
- (i) રાજુ
- (ii) કાળુ
- (iii) શેઠ
7. (a) અદ્રોહ એટલે શું ? અદ્રોહની સાધનાને લેખક અહિંસાની સાધના શા માટે કહે છે ?
- (b) ઘેર પહોંચવા માટે રાઈએ કલ્યાણકામના રથની સહાય કેમ ન લીધી ? 6
8. નીચેનાં કથનો સમજાવો : 6
- (a) ‘પેલાં કે’નારે ખરું જ કહ્યું છે કે, ‘રામ ! તારી કેવી ગતિ, તે કુણ કમાય કોની વતી ?’
- (b) ‘ચંડી, પ્રસન્ન થાઓ !’
- (c) ‘આપ પહાં ! બરસોંકે બાદ !’